
RESUM DE JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL**PLE**

1. Sentència de 9 de març de 2023, del Ple del Tribunal Constitucional, sobre el recurs d'inconstitucionalitat contra el Reial decret llei 26/2021, en matèria de **l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana** (plusvàlua).

El TC desestima, per majoria de vots, el recurs d'inconstitucionalitat interposat per més de 50 diputats del grup parlamentari Popular del Congrés dels Diputats contra el Reial decret llei 26/2021, de 8 de novembre, que va ser dictat amb la finalitat d'adaptar determinats preceptes del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals a la jurisprudència del Tribunal Constitucional en relació amb l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana (IIVTNU), més conegut com a **plusvàlua**.

Els arguments dels recurrents es van basar en una doble vulneració de l'article 86.1 de la Constitució Espanyola: d'una banda, que l'RDL mancava del pressupost habilitant de l'extraordinària i urgent necessitat; i, d'altra banda, que s'havien infringit els límits materials que s'imposen constitucionalment a aquest tipus de norma amb rang de llei.

La sentència, de la qual ha estat ponent el president Cándido Conde-Pumpido, desestima el recurs d'inconstitucionalitat promogut davant l'RDL 26/2021, de 8 de novembre, perquè el Tribunal Constitucional, en primer lloc, aprecia en les mesures aprovades l'exigible connexió de sentit amb la situació d'urgent i extraordinària necessitat, amb una situació econòmica problemàtica explícita i raonada. Els preceptes impugnats tenien com a finalitat omplir el buit normatiu produït per la declaració d'inconstitucionalitat produïda per la STC 182/2021, ja que de no haver-se aprovat l'RDL 26/2021 les entitats locals no podrien haver seguit recaptant l'impost de plusvàlua.

En relació amb el segon argument dels recurrents, la sentència no entén vulnerats els límits materials que l'article 86.1 de la CE (en relació amb l'article 31.1 de la CE) estableix per a la utilització de la figura del decret llei en matèria tributària.

Així considera, en particular, que atenent a la posició de l'IIVTNU (plusvàlua) en el sistema tributari espanyol, la regulació impugnada, encara que modifiqui la base

imposable de l'esmentat impost local, no ha alterat substancialment la posició de l'obligat a l'impost a contribuir segons la seva capacitat econòmica en el conjunt del sistema tributari, de manera que no ha afectat l'essència del deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques que enuncia l'article 31.1 de la CE.

Han votat en contra els magistrats Enrique Arnaldo i Concepcion Espejel per considerar que l'RDL que s'hauria d'haver estimat el segon motiu d'inconstitucionalitat en entendre que l'RDL 26/2021 no respecta els límits materials que la figura del decret llei té en matèria tributària, en afectar directament el deure de contribuir al sosteniment de les despeses públiques que estableix l'article 31.1 de la CE i, per tant, consideren que s'hauria d'haver estimat el recurs d'inconstitucionalitat per aquest motiu.

2. Sentència de 22 de març de 2023, del Ple del Tribunal Constitucional, sobre l'**eutanàsia**.

El Ple del TC ha declarat constitucional, per majoria, la Llei orgànica 3/2021, de 24 de març, de regulació de l'eutanàsia i desestima, en conseqüència, el recurs d'inconstitucionalitat interposat per més de 50 diputats/des del grup parlamentari VOX del Congrés dels Diputats.

La sentència avala la constitucionalitat de l'esmentada llei orgànica que regula l'eutanàsia ja que reconeix a les persones l'autonomia per decidir de manera lliure, informada i conscient la manera i el moment de morir en situacions mèdicament contrastades de malalties terminals o greument incapacitants, ja que afirma que el dret a la vida consagrat a l'article 15 de la CE es configura com un dret de protecció de l'existència física de la persona, i comporta per als poders públics deures negatius d'abstenció i positius de protecció davant atacs de tercers.

En aquest sentit, el TC argumenta que aquesta configuració no permet atribuir al dret a la vida un valor absolut, ni que imposi a l'Estat un deure de protecció individual que impliqui un paradoxal deure de viure, ni impedeix el reconeixement constitucional de la facultat de la persona de decidir de manera autònoma sobre la seva pròpia mort en situació de patiment causat per una malaltia incurable, mèdicament constatada i, que el pacient considera inacceptable.

Aquesta sentència compta amb dos vots particulars dels magistrats Enrique Arnaldo i Concepcion Espejel ja que entenen que la sentència excedeix l'abast i els límits de control que correspon al TC, en crear "ex novo" el que ve a denominar "dret fonamental d'autodeterminació respecte de la pròpia mort en un context eutanàsic" i alhora objecten la qualitat de la norma ja que, al seu parer, conté nombroses imprecisions en diversos preceptes que afecten el judici de la proporcionalitat des

de la perspectiva de la prohibició de la inexistència o insuficiència de protecció, d'una banda, i d'altra banda, de les garanties de la decisió lliure, conscient i autèntica.

3. **Sentència de 21 de març de 2023, del Ple del Tribunal Constitucional, en matèria d'igualtat entre dones i homes.**

El TC, per majoria, avala la constitucionalitat de l'RDL 6/2019, d'1 de març, de mesures urgents per a garantia de la igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes en l'ocupació i, en conseqüència, desestima el recurs d'inconstitucionalitat interposat per més de 50 diputats/des del grup parlamentari Popular del Congrés dels Diputats.

L'argument del grup recurrent va ser el considerar que l'RDL impugnat mancava del pressupost habilitant de l'article 86.1 de la CE.

El TC considera que existeix una connexió adequada entre l'existència de necessitat –que exigeix l'article 86.1 de la CE per avalar la figura del reial decret llei– i les mesures que s'hi articulen, que afecten un total de set textos legals, dirigides a posar fi a la persistència de desigualtats en les condicions laborals entre les dones i els homes, que comporten a les dones uns perjudicis de difícil reparació i difícilment assumibles en una societat moderna i democràtica com l'espanyola.

La sentència compta un vot particular conjunt formulat pels magistrats Ricardo Enríquez, Enrique Arnaldo i Cèsar Tolosa i la magistrada Concepcion Espejel ja que consideren que el Govern dicti decrets lleis hauria de ser una excepció, en incidir en la separació de poders i impossibilitar que els representants populars puguin debatre i, si escau, aprovar aquestes normes, ja que el contrari suposa un menyscabament del principi democràtic i que l'important és que la sentència ha substituït el títol habilitant de l'article 86.1 de la CE per la valoració de les raons donades pels recurrents.

SALA PRIMERA

4. [Sentència](#) de 20 de febrer de 2023, de la Sala Primera del Tribunal Constitucional. Recurs d'empara en relació amb el **dret a accedir** a les actuacions essencials per impugnar la presó provisional.

Aquesta sentència, el ponent de la qual ha estat el magistrat Juan Carlos Campo Moreno, reconeix la vulneració del dret fonamental de llibertat consagrat a l'article 17.1 de la CE, en relació amb el dret de defensa reconegut a l'article 24.2 de la CE, derivada de la negativa judicial a donar al recurrent d'empara, que es troba en

Àrea de Presidència
Secretaria General

situació de presó provisional, la possibilitat d'accedir a les actuacions sumarians essencials per impugnar la privació de llibertat (dret contemplat en la Llei d'enjudiciament criminal des de la Llei orgànica 15/2015, de 17 d'abril, en transposició de la Directiva 2012/13/UE).

La sentència recorda, seguint la doctrina fixada per la STC 83/2019, que la situació de secret sumarial no exigeix l'òrgan judicial del deure de donar accés a la persona privada de llibertat a aquelles actuacions sumarians que puguin considerar-se essencials per impugnar la situació de presó preventiva.

Afegeix, com a novetat, que aquesta garantia defensiva no desapareix pel fet que la persona afectada no se n'hagi servit en anteriors impugnacions de la presó preventiva. Considera, en definitiva, que el dret d'accés als elements essencials del sumari pot exercitar-se mentre la situació de privació de llibertat subsisteixi, sense que existeixi un moment preclusiu.

TRIBUNAL SUPREM

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

5. [Sentència 1004/2022](#), de 14 de juliol, Sala Tercera Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència en relació amb el **complement d'alt càrrec als directius locals**.

Vagi per anticipat que el TS exclou del dret a percebre el complement d'alt càrrec als directius locals, en sentència dictada en recurs d'interès cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència.

El TS, en primer lloc, nega en aquesta sentència que la Sala Tercera hagi fet jurisprudència en relació amb els directors generals de les comunitats autònomes. En segon lloc, afirma que l'article 33.2 de la Llei 31/1990 és inequívoc ja que el complement retribuit allà regulat està previst exclusivament per als ex-alts càrrecs de l'Administració general de l'Estat i de la Seguretat Social. Res diu al respecte dels ex-càrrecs públics de les altres administracions públiques.

Així mateix, a l'esmentada sentència afirma que una cosa semblant s'ha de predicar de l'article 87.3 del TRLEBEP que, en el cas de l'Administració local només es preveu per als alcaldes i alcaldesses i sempre que aquests hagin exercit el seu càrrec amb dedicació exclusiva. Per tant, el TS conclou que aquest precepte és molt clar i, de retruc, no dona base per si sol a reconèixer el dret al complement retributiu dels ex-alts càrrecs de l'Administració local.

El TS es planteja també la qüestió de si procedeix aquí una aplicació analògica de l'article 33.2 de la Llei 31/1990, per a això, fa dues consideracions:

- a) D'una banda, que la invocació del principi de legalitat pressupostària és pertinent ja que dista de ser evident que càpiga l'analogia a l'hora d'apreciar si concorre un fet o un acte susceptible de generar obligacions amb càrrec a la hisenda.
- b) D'altra banda, tot i admetent que l'aplicació analògica fos possible en un supòsit com aquest, és clar que no existeix similitud entre els ex-alt càrrecs de l'Administració de l'Estat i l'Administració local (ni tan sols en els municipis de gran població) ja que l'Administració local, des d'un punt de vista constitucional i d'esfera competencial, té trets específics i diferents dels propis de l'Estat i de les comunitats autònomes, a més de possibles raons de prudència financera i de contenció de les burocràcies municipals, perquè la llei només reconegui aquest complement retributiu als alcaldes i alcaldesses i sempre que hagin exercit el seu càrrec amb caràcter de dedicació exclusiva.

Per la qual cosa dictamina que, en resposta a la qüestió d'interessos, el complement retributiu a què fa referència l'article 33.2 de la Llei 31/1990 no és aplicable als ex-alt càrrecs de l'Administració local.

6. [Sentència 1175/2022](#), de 21 de setembre, de la Sala Tercera Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en matèria de **funció pública**.

L'objectiu de l'interès cassacional és interpretar la lletra c) de l'apartat 1 de l'article 87 del TRLEBEP als efectes de precisar la condició d'alt càrrec i la situació de serveis especials i, més concretament, aquesta situació administrativa en els casos del personal directiu de les entitats locals.

7. [Sentència 1328/2022](#), de 18 d'octubre, de la Sala Tercera Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, en matèria de **funció pública**.

En aquesta recent sentència es determina la qüestió d'interès cassacional referent a si en els procediments administratius de selecció de personal es poden valorar de forma diferent els serveis prestats amb anterioritat en la plaça convocada o els serveis idèntics prestats en una altra plaça de la pròpia administració o en una altra administració pública. Per a això es remet a sentències prèvies del TS i després d'establir els arguments de la Diputació de Màlaga que les bases poden valorar –per al cas especial d'actuacions– el doble a la persona que ocupa la plaça objecte de la convocatòria que a la resta dels assistents que desenvolupen funcions idèntiques en altres administracions públiques.

El TS afirma que la Conselleria de Màlaga no ha justificat la disparitat de valoracions i tampoc es deriva d'aquesta, és a dir, els serveis prestats. Pel que fa a falta d'imprescindible explicació i justificació en aquest cas, el TS conclou que el diferent tracte donat a un i a un altre aspirant no té justificació objectiva i raonable i s'ha incorregut en una vulneració de l'article 23.2 de la CE en la seva relació amb l'article 103 de la Carta Magna.

8. [Sentència 184/2023](#), de 15 de febrer, de la Secció 2a de la Sala Tercera Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem, recurs d'interès casacional objectiu per a la formació de la jurisprudència, en matèria de **recaptació tributària**.

El TS desestima el recurs d'interessos cassacional objectiu per a la formació de la jurisprudència interposat contra la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional, dictada en el recurs contenciós administratiu pel qual es va impugnar la resolució del TEAC, en matèria de derivació de responsabilitat solidària, confirmant la sentència de l'Audiència Nacional.

La qüestió de l'interès cassacional objectiu que es planteja és l'abast de la responsabilitat solidària definida en l'article 42.2.a) de la Llei general tributària (LGT), en relació amb la col·laboració en l'ocultació del patrimoni d'una societat concursada.

El TS afirma que el referent d'aquests responsables no són els deutors principals, sinó els béns sostrets a la garantia patrimonial que es podria haver fet efectiva mitjançant l'acció d'embargament o d'alienació per la hisenda pública que descriu l'article 42.2.a) de la LGT. En aquest sentit, l'administració tributària pot derivar els recàrrecs de constrenyiment als responsables solidaris, quan el deute tributari existent derivat estigués conformat, a més de pel deute principal pendent i, si s'escau, per sancions i interessos, pels recàrrecs de constrenyiment, però sempre fins al límit del valor dels béns o drets que s'haguessin pogut embargar o alienar.

9. [Sentència 241/2023](#), de 27 de febrer, de la Secció 4 de la Sala Tercera Contenciosa Administrativa del Tribunal Suprem. Recurs d'interès cassacional per a la fixació de la doctrina jurisprudencial sobre la subsistència de nomenaments derivats de **convocatòries selectives il·legals**.

En aquesta recent sentència, el TS afirma que no es pot privar la recurrent de la condició de funcionària de carrera, a la qual va accedir després de superar el corresponent procés selectiu.

La declaració d'invalidesa, anys després, no comporta indefectiblement l'exclusió dels inicialment seleccionats, ja que raons de seguretat jurídica, protecció de la confiança legítima i equitat determinen que s'acotin les conseqüències jurídiques que es nuen a la posterior declaració d'invalidesa del resultat del procés selectiu quan, com és el cas, la invalidesa té a veure amb l'actuació de l'Administració i no amb el comportament de l'aspirant inicialment seleccionada.

Pel que fa al límit de temps el TS no es pronuncia.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

10. [Sentència 714/2022](#), de 2 d'octubre, de la Secció 2a de la Sala Contenciosa Administrativa del **Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana**, en matèria de **transparència**.

El TSJ de la Comunitat Valenciana estima el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 8 de València, que rebutja per ser disconforme a dret, i denega el dret d'accés de l'interessat a l'expedient de la Direcció General de Serveis d'Educació que va sol·licitar en el seu dia.

L'argument jurídic principal de la sentència és declarar que no s'ha de donar accés al funcionari interessat a l'expedient pel qual es va acordar la designació d'un nou centre com a conseqüència de la denúncia per assetjament, ja que considera que és insuficient l'anonimització de les dades, perquè tot i adoptar-se aquesta mesura, l'actor pot conèixer la identitat de les persones que el van denunciar o que van declarar en contra seu. L'interès del denunciat de conèixer la identitat de les persones que el van denunciar per presumpte assetjament o que van declarar en contra seu no està emparat per la normativa legal vigent i, a més, seria desproporcionat donada la gravetat dels fets pels quals va ser denunciat.

11. [Sentència 4399/2022](#), de 21 d'octubre, de la Secció 3a de la Sala Contenciosa Administrativa del **Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia**, en matèria de **drets fonamentals**.

El TSJ d'Andalusia estima el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 2 de Granada, dictada en el procediment especial de protecció dels drets fonamentals, revocant i reconeixent a l'actor el dret dels seus fills a rebre ensenyament religiós islàmic en aquells centres educatius on es compleixin els requisits acordats.

Àrea de Presidència
Secretaria General

El TSJ d'Andalusia, en aquesta sentència dictada en el procediment especial de protecció de drets fonamentals, considera vulnerat el dret a rebre ensenyament de la religió islàmica. Afirmar l'absència d'un conveni per impartir aquesta matèria a l'ESO als centres públics i privats concertats de la Junta d'Andalusia, on només s'imparteix en l'etapa d'educació primària d'alguns centres. Critica la inactivitat de l'Administració per completar el procés que permeti les classes d'educació de la religió islàmica en els centres públics que compleixin amb els requisits legals.

No obstant això, també afirma que no formar part del contingut essencial del dret fonamental l'obligatorietat de proporcionar aquesta assignatura en el centre públic d'elecció del recurrent, per la qual cosa se li reconeix el dret que els seus fills rebin l'ensenyament de la religió islàmica en els centres on es compleixen els requisits legals.